

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Constantin Alerguș,

judcătorii - Liliana Catan, Iurie Bejenaru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Buga Gheorghii și avocatul Bădilă Valentina în numele inculpaților Mîță Vasile și Lelenco Valeriu prin care se solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și încheierii din 11 mai 2016, în cauza penală în privința lui

Mîță Vasile Ion, născut la 03.10.1955 în s. Sărata Galbenă, r-nul Hâncești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Poștei, 82.

Lelenco Valeriu Dumitru, născut la 10.10.1969 în s. Sărata Galbenă, r-nul Hâncești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Ion Inculeț, 105, ap. 29.

Buga Gheorghii Vasile, născut la 11.06.1961 în s. Lozova, r-nul Strășeni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni, 3, ap. 7.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 25.11.2009 - 26.12.2011;

instanța de apel: 01.03.2012 - 26.03.2013;

instanța de recurs: 02.07.2013 - 19.11.2013 -
- (*dispus rejudecarea*);

instanța de apel: 24.12.2013 - 09.09.2015;

instanța de recurs: 08.06.2016 - 09.11.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 decembrie 2011, Mîță V. a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 46, 190 alin. (5) și art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că faptele acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Lelenco V. și Buga Gh. au fost achitați de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 46, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Prin aceiași sentință a fost achitată și Orlova Ax., în privința căreia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. De către organul de urmărire penală, Mîță V., Lelenco V. și Buga Gh. au fost învinuiți de faptul că, în luna mai 2007, în comun, urmărind scopul dobândirii bunurilor ce aparțineau ultimului, invocând punerea în gaj contra sumei de 150 000 euro, ce urma a fi împrumutată de la Lelenco V. și necesară pentru procurarea unui imobil, l-au determinat, prin înșelăciune și abuz de încredere, de a încheia contract de vânzare-cumpărare cu Lelenco V. a două terenuri de pământ situate în or. Ialoveni, aflate în proprietatea lui Nica C. și anume: terenul cu suprafața de 0.2555 ha, la preț de 50 000 euro, ceea ce constituia la data încheierii contractului suma de 834 480 lei, înregistrat la OCT Ialoveni cu nr. cadastral 5501203089 și terenul cu suprafața de 0.3143 la prețul de 50 000 euro, ceea ce constituia la data încheierii contractului 830 000 lei, înregistrat la OCT Ialoveni cu nr. cadastral 5501203364, fără a-i transmite lui Nica C. suma de 100 000 euro, în rezultatul tranzacției, comunicându-i lui Nica C. că suma dată urmează să fie transmisă unei persoane cu funcții de răspundere din cadrul Primăriei mun. Chișinău pentru procurarea pe numele acestuia a unui lot de pământ situat pe str. Calea Basarabiei, mun. Chișinău în regiunea Circului, astfel însușind fraudulos dreptul de proprietate asupra terenurilor nominalizate.

Tot în aceeași perioadă, la 21.07.2007, invocând același motiv (cumpărarea imobilului pentru Nica C.), prin înșelăciune și abuz de încredere, Mîță V., în comun cu Lelenco V. și Buga Gh., l-au determinat pe cet. Nica C. să transmită bani în sumă de 27 000 euro, ceea ce constituia la acel moment suma de 453 600 lei, sub pretextul că suma nominalizată a fost cerută de către persoana cu funcții de răspundere din cadrul Primăriei mun. Chișinău pentru lotul de pământ ce urma a fi procurat pentru de ultimul.

Tot Mîță V. în comun cu Buga Gh., în perioada anilor 2004-2007, prin abuz de încredere și înșelăciune, beneficiind de încrederea lui Nica C. și membrilor familiei acestuia, inducându-l în eroare și invocând că poate avea probleme cu organele de drept privitor la faptul că a procurat mai multe imobile și a înregistrat dreptul de proprietate asupra sa, precum și că va facilita privatizarea terenului aferent construcțiilor, urmărind scopul dobândirii bunurilor ce aparțineau lui Nica C., invocând că este o tranzacție fictivă și fără intenția de a produce efecte juridice, l-au determinat pe acesta să accepte: 1) eliberarea de către Aficiuc D., soția lui Nica V., pentru Mîță V. a procurii generale privind dispunerea cu imobilul din str. Ion Inculeț, 3, ap. 1, mun. Chișinău cu suprafața totală de 65,7 m² și care la 09.02.2004, fără informarea și acordul proprietarilor, în scopul însușirii, l-a înstrăinat lui Buga Gh. la preț diminuat de 16 500 lei; 2) la

18.08.2006, să înregistreze fictiv după Buga Gh. apartamentul nr. 2, compus din 2 odăi, cu suprafața totală de 42,80 m², situat pe str. Ion Incuț, 3 mun. Chișinău, la preț diminuat de 10 473 lei; 3) în luna august 2006, a acceptat ca soția sa Nica D. să-i transmită lui Mîță V. suma de 7 000 euro, ceea ce constituia suma de 118 650 lei; 4) la 21.03.2007, să înregistreze fictiv după cet. Mîță V. imobilul, teren și construcție, cumpărat de la S.R.L "Dan", reprezentat de cet. Dogot T. la prețul de 368 727 lei, cu suprafața de 0,3688 m², situat pe str. Basarabia, 2, or. Ialoveni.

Tot Mîță V., în comun cu Buga Gh., în luna septembrie 2006, folosind metode similare, prin abuz de încredere și înșelăciune, beneficiind de încrederea lui Nica C. și membrii familiei acestuia, inducându-l în eroare, invocând că poate avea probleme cu organele de drept privitor la faptul că cumpără mai multe imobile și a înregistrat dreptul de proprietate asupra sa, precum și că va facilita privatizarea terenului aferent, neachitând careva bani, a dobândit fraudulos dreptul de proprietate asupra apartamentelor nr. 4 și 5 de pe str. Chițcani, 17, mun. Chișinău, procurat anterior de către Nica C. de la cet. Marchitan M. în anul 2001, la preț de 4 000 dolari, fără întocmirea contractului de vânzare-cumpărare, estimat în momentul tranzacției la suma de 50 000 euro, ceea ce constituia suma de 844 500 lei și casa de pe str. Constructorilor, 43, cumpărată de la Herța M. la prețul de 23 000 euro, echivalent la momentul tranzacției cu suma de 388 470 lei, determinându-l fraudulos pe Nica C. să accepte încheierea contractelor de donație de către proprietarii imobilelor pe numele lui Mîță V.

Prin acțiunile sale intenționate Mîță V., în comun cu Buga Gh., folosindu-se de încrederea acordată de către Nica C., prin abuz de încredere și înșelăciune, având intenția de a dobândi bunurile altei persoane, au însușit bani și dreptul de proprietate asupra imobilelor nominalizate, neachitând pentru ea careva sume de bani, cauzându-i ultimului un prejudiciu în proporții *deosebit de mari*, în sumă de 3 865 400 lei (834 480 + 830 000 + 453 600 + 16500 + 10473 + 118 650 + 368727 + 844500 + 388 470).

Tot Mîță V., în comun cu Buga Gh., la 16.08.2004, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor prin înșelăciune și abuz de încredere, publicând anunțuri în ziarul "Makler", privind "acordarea serviciilor economico-financiare", sub pretextul acordării lui Andreeva L. a unui împrumut bănesc pentru stingerea datoriilor față de BC "MobiasBanc" SA, ca garanție până la restituirea banilor împrumutați și a dobânzii, invocând că este o tranzacție fictivă, a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului cu ultima, care nu a avea intenția să-l vândă și care considera că încheie tranzacția fără intenția de a produce efecte juridice, pus în gaj la BC "MobiasBanc" SA, de către ultima, cu suprafața totală de 107,5 m², aflat în mun. Chișinău, bd. Dacia, 50, ap. 283, la un preț diminuat de 20 000 dolari, necesari pentru achitarea creditului băncii, viciindu-i consimțământul și însușind dreptul de proprietate asupra

apartamentului evaluat la momentul tranzacției la prețul de 38 000 euro, ceea ce constituia 557 080 lei.

Tot Mîță V., în comun cu Buga Gh., la 27.01.2004, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul acordării lui Andreeva L. și Andreeva G. unui împrumut bănesc pentru ca Andreeva L. să-și stingă datoriile față de bancă, ca garanție până la restituirea banilor împrumutați și a dobânzii, invocând că este o tranzacție fictivă, a încheiat cu BC "FinComBank" SA, contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului lui Andreeva G., care nu avea intenția să-l vândă și care considera că încheie o tranzacție fără intenția de a produce efecte juridice, pus în gaj băncii, cu suprafața totală de 70,00 m², aflat în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă, 25/5, ap. 36 la un preț diminuat de 314 693 lei, viciindu-i consimțământul și însușind dreptul de proprietate asupra apartamentului evaluat la momentul tranzacției la prețul de 36 000 euro, ceea ce constituia suma de 596 160 lei.

Tot Mîță V., în comun cu Buga Gh. și Orlov A., la 30.01.2004, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul garantării de Andreeva L. a dobânzii în mărime de 25 000 dolari, pentru banii împrumutați, invocând că este o tranzacție fictivă, încheiată fără intenția de a produce efecte juridice, au influențat-o să-și determine nepoata, Brodețcaia E. să încheie fictiv cu Orlova A., concubina lui Mîță V., fără careva consecințe, contract de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 50, str. Suceava, 110 mun. Chișinău, cu suprafața de 61,4 m², la prețul de 250 000 lei, viciindu-i consimțământul și însușind dreptul de proprietate asupra apartamentului evaluat la momentul tranzacției la prețul de 34 000 euro, ceea ce constituia suma de 557 940 lei.

Prin acțiunile sale intenționate Mîță V., în comun cu Buga Gh. și Orlov A., folosindu-se de încrederea acordată de către Andreeva L. și Andreeva G., au însușit dreptul de proprietate a imobilelor nominalizate, cauzând un prejudiciu în proporții *deosebit de mari* părții vătămate Andreeva L. în sumă de 1 115 020 lei și părții vătămate Andreeva G. în sumă de 596 160 lei, ceea ce constituie în total suma de 1 711 180 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, făcând parte din grupul criminal, Mîță V. și Buga Gh. au fost învinuiți de organul de urmărire penală că au însușit bunurile altei persoane în sumă totală de 5 090 360 lei, Lelenco V. în sumă totală de 2 118 080 lei, iar Orlova A. în sumă de 557 940 lei.

Tot Mîță V., a fost învinuit de către organul de urmărire penală în baza art. 325 alin. 2 lit. c) Cod penal, pentru faptul că el, începând cu luna iulie 2007 și până la 14.11.2007, în repetate rânduri i-a propus inspectorului superior pe cazuri excepționale al Direcției de Combatere a Crimei Organizate (DCCO) a MAI, maiorului de poliție, Catlabuga A., persoană cu funcție de răspundere, să accepte primirea a 10 000 dolari, sub formă de mită, pentru a nimici probele acumulate și a înceta acumularea probelor în cadrul cauzei penale nr.

2007990185, pornită la 10.07.2007, pe faptul însușirii bunurilor altei persoane în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 195 alin. (2) Cod penal.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul și părțile vătămate Nica D., Nica C., Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia E., care au solicitat:

Procurorul, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Mîță V. să fie condamnat în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, la 15 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani și în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare și amendă în mărime de 300 unități convenționale, iar conform prevederilor art. 83, 84 Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă definitivă prin cumul total de 20 ani.

Lelenco V. și Buga Gh. să fie condamnați în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la câte 15 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului declarat procurorul a invocat că, sentința pronunțată este ilegală, contravine probelor examinate și administrate în instanța de judecată.

Astfel instanța a neglijat prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, reiterând că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului. Astfel, acestea la faza examinării judecătorești au fost apreciate în favoare a inculpaților.

De asemenea instanța nu a încercat să excludă careva divergențe care au apărut în declarații, neexplicând și nemotivând de ce a pus la baza sentinței declarațiile inculpaților și nu cele a părților vătămate, a martorilor sau alte probe prezentate de acuzare în instanța de judecată.

Părțile vătămate Nica D. și Nica C., casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpaților conform învinuirii înaintate și admiterea integrală a acțiunilor civile cu obligarea restituirii în natură a bunurilor și evacuarea forțată a posesorilor.

Părțile vătămate Andreeva L., Andreeva G. și Brodeșcaia E., casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpaților conform învinuirii înaintate și admiterea integrală a acțiunilor civile cu obligarea restituirii în natură a apartamentelor: nr. 283, din str. Dacia, 50, mun. Chișinău, nr. 36, din str. Cuza Vodă 25/5 mun. Chișinău, nr. 50, din str. Suceava, 110, mun. Chișinău.

Apelanții au specificat că nu sunt de acord cu sentința, considerând-o ilegală, inechitabilă, abuzivă, nemotivată și neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2013, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mîță V. a fost

condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani, în baza art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, adică 20 000 lei, iar conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor i-a fost numită pedeapsa definitivă de 9 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, adică 20 000 lei.

Lelenco V. și Buga Gh. au fost condamnați în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la câte 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate au fost admise în principiu lăsînd ca asupra cuantumului acestora să se expună instanța civilă.

5. Instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Mîță V., Lelenco V. și Buga Gh. prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor incriminate și anume: - *declarațiile părților vătămate*: Brodețcaia E. (f.d. 16,17,19, vol. VIII); Andreeva G. (f.d. 278-281, vol. VI, f.d. 206, vol. XI); Andreeva L. (f.d. 259-274, vol. VI, f.d. 183-185, 204, 205, vol. XI); Nica C. (f.d. 227-230, 231-257, vol. VI); Nica D. (f.d. 206-208, 210-217, 290-319, vol. VI); - *martorilor*: Munteanu Iu., Gorbatiuc N., Timcu D., Herța O. (f.d. 138, vol. I); Botnar L. (f.d. 10, 11, vol. VI); Cotun V. (f.d. 111A-112, vol. VIII); Hamuraru V. (f.d. 195, 196, vol. VII, f.d. 111A-112, vol. VIII); Gubadov I. (f.d. 48, 49, vol. VI); Marchitan M. (f.d. 197, 198, vol. VII); Drăguțan R. (f.d. 199, 200, vol. VII); Ionțev A. (f.d. 48-50, vol. VII); Catlabuga A. (f.d. 199-205, vol. VI, f.d. 175, vol. XI); Pîntea L. (f.d. 194-198, vol. VI); Rotaru L. (f.d. 333-335, vol. VI).

Concomitent, vinovăția inculpaților, în comiterea infracțiunilor imputate a fost dovedită și prin *materialele cauzei* și anume: - procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Nica C. și Buga Gh. (f.d. 121-124, vol. III); - recipisa scrisă de către Mîță V. (f.d. 190, vol. I); explicațiile cet. Hachem Ali Hindi (f.d. 227-228, vol. I); - contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor de pământ din 10.05.2007 și 29.05.2007, care confirmă faptul că terenurile de pământ au fost înregistrate după cet. Lelenco V. (f. d. 22, vol. I); contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor de pământ și imobilurilor din 18.08.2006, 09.02.2004, 21.03.2007, care confirmă faptul că terenurile de pământ și imobilurile au fost însușite de către Mîță V. și Buga Gh. (f.d. 84, vol. I; 145-149, vol. II); contractele de vânzare-cumpărare a apartamentelor cet. Andreeva G. și Andreeva L. de către Mîță V. și Buga Gh. (f.d. 158, vol. I; 152-153 vol. II); procesul-verbal din 18.07.2007 privind interceptarea comunicărilor și imaginilor dintre cet. Mîță V. și inspectorul superior PCE al DCCO, Catlabuga A., în care se confirmă fapte de însușire prin

escrocherie a bunurilor cet. Nica C. (f.d. 126-131, vol. I); procesul-verbal din 11.07.2007 privind examinarea și reproducerea înregistrării comunicărilor (f.d. 222-225, vol. I); recipisa scrisă din numele lui Buga Gh., precum că el primește pe datorie apartamentul nr. 3, din str. Ion Inculeț, mun. Chișinău (f.d. 163, vol. III); raportul inspectorului superior PCE al DCCO, Catlabuga A. (f.d. 5, vol. IV); explicația din 19.11.2007, a inspectorului superior PCE al DCCO, Catlabuga A. (f.d. 6, vol. IV); procesul-verbal de audiere a martorului Catlabuga A. din 20.11.2007 (f.d. 7, vol. IV); procesul-verbal de audiere a martorului Pîntea L. din 20.11.2007 (f.d. 8, vol. IV); încheierea judecătorului de instrucție din 08.11.2007, cu privire la autorizarea convorbirilor și imaginilor cet. Mîța V. cu colaboratorii DCCO, Catlabuga A. și Pîntea L. (f.d. 8, vol. IV); înregistrările comunicărilor între colaboratorul de poliție Catlabuga A. și cetățenii Nica C. și Buga Gh., efectuate în baza autorizației judecătorului de instrucție, care se conțin pe CD-ul nr. 975 și nr. 992, în care se confirmă fapta de însușire prin escrocherie a bunurilor cet. Nica C. (f.d. 10-18, vol. VI); declarațiile martorilor: Nicolaișina I. (f.d. 164, vol. XI); Mișcoi S. (f.d. 165, vol. XI); Dogot G. (f.d. 166, vol. XI); Cojocaru Gr. (f.d. 176, vol. XI); Dogot Gr. (f.d. 181, 182, vol. XI).

Instanța de apel a menționat că, întreaga sistemă de probe enumerate mai sus și apreciată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că inculpatul Mîța V., a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocheria*, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere și infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, *coruperea activă*, adică, promisiunea, unei persoane publice pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, iar inculpații Buga Gh. și Lelenco V. au comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a administrat corect probele acumulate în cadrul urmăririi penale și la examinarea cauzei nu a ținut în cont de exigențele expuse HP CSJ nr. 23 din 28.06.2004, nefiind acordată o bază juridică fundamentată sentinței contestate.

La individualizarea și stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal și anume, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, că infracțiunile comise de inculpatul Mîța V. fac parte din categoria infracțiunilor *grave* și *deosebit de grave*, iar infracțiunile comise de inculpații Buga Gh. și Lelenco V. fac parte din categoria infracțiunilor deosebit *de grave*, de persoana celor vinovați, de rolul lor la săvârșirea infracțiunilor, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepselor aplicate asupra corectării și reeducării acestora.

Cu referire la soluționarea acțiunii civile instanța de apel a menționat că de către părțile vătămate și reprezentării acestora nu au fost prezentate careva probe

incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret a prejudiciului material, acțiunile nefiind concrete, solicitându-se recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare, de restituire în natură a bunurilor însușite, pe parcursul judecării cauzei penale atât inculpații, cât și părțile vătămate au declarat că au fost transmise și primite anumite sume de bani în contul părților vătămate, însă în ce măsură anume, nu este posibil de constatat fără a amâna judecarea cauzei, astfel, reieșind din prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța a ajuns la concluzia de a admite în principiu acțiunile civile înaintate, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare inculpatul Lelenco V. și avocatul Vieru V. în numele inculpaților, care invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței, indicând că, instanța de apel a dat o interpretare eronată și tendențioasă raporturilor juridice civile, preexistente între figuranții pe dosar, ceea ce a dus la casarea fără motive plauzibile a sentinței de achitare.

La fel ca și avocatul, inculpatul Lelenco V. a menționat că între persoanele recunoscute culpabile și partea vătămată Nica C. au fost încheiate un șir de acte juridice de natură civilă, care au născut drepturi și obligații din ambele părți, legalitatea actelor juridice respective fiind verificate în repetate rânduri de instanțele judecătorești civile, fiind constatate valide prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2013, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în privința lui Mîța V., Lelenco V. și Buga Gh. de către aceeași instanță de apel în al complet de judecată.

8. În motivarea deciziei adoptate Colegiul penal lărgit a menționat că, la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost sfidate prevederile art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), 314 alin. (1) și (2), 384 alin. (4), 385 alin. (1) pct. 1), 394 alin. (1) pct. 1) și 2), 414 alin. (2) și (6), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală.

Or, conform deciziei contestate, rejudecând cauza potrivit regulilor generale și adoptând o hotărâre prin care inculpații au fost condamnați, instanța de apel și-a fondat soluția pe probe neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, dar care au fost enumerate în decizie, deci necercetate și verificate public și nemijlocit, cum ar fi: *declarațiile martorilor Soloviov V. Aficiuc I., contractul de vânzare-cumpărare cu "Banca de Finanțe și Comerț", contractele de vânzare-cumpărare a apartamentelor cet. Andreeva G. și Andreeva L. de către Mîța V. și Buga Gh., contractul-vânzare a terenului din 10.05.2007, facturile fiscale nr. SY 14922820 și nr. 1492821, anunțul în ziarul "Makler", plângerea depusă de Timcu, declarațiile inculpaților Mîța V., Buga G. și Orlova A. care pe parcursul urmăririi penale precum și*

în timpul examinării cauzei făceau declarații diferite asupra aceluiași fapt, fiecare din ei explicând diferit cele întâmplate.

Procurorul în instanța de apel nu și-a susținut apelul prin invocarea probelor în susținerea învinuirii, totodată nici în cadrul dezbaterilor judiciare procurorul nu s-a referit la probele sale.

Astfel, Colegiul penal lărgit a conchis că, circumstanțele expuse denotă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelul recurenței în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărâre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015, au fost admise apelurile declarate de procur și părțile vătămate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- *Mîțã V.* a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani, în baza art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, ceia ce constituie 20 000 lei, iar conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă, sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani și 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, ceia ce constituie 20 000 lei.

- *Lelenco V.* a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani.

- *Buga Gh.* a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 5 ani.

Termenul executării pedepselor stabilite urmând a fi calculate din momentul reținerii inculpaților.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Andreeva L., Andreeva G., Brodețcaia E., Nica D. și Nica C. au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului acestora să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

10. Verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, audiind inculpații și părțile vătămate, cercetând suplimentar probele administrate în prima instanță, instanța de apel a constatat faptele incriminate inculpaților prin rechizitoriu.

Apreciind în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală materialul probator, instanța de apel a reiterat că, probele acumulate și *descrie în*

pct. 5. al prezentei decizii, sunt relevate, admisibile și confirmă integral învinuirea adusă lui Lelenco V., Mîță V. și Buga Gh. pe art. 190 alin. (5) Cod penal și pe art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpații Lelenco V., Mîță V. și Buga Gh. susțin unanim că, nu au avut intenția de a înșela părțile vătămate Nica D., Nica C., Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia Ec., înaintând versiunea potrivit căreia, ultimele trei le-au achitat valoarea apartamentelor încheind cu acestea contracte de vânzare-cumpărare, însă această versiune este combătută prin probele pertinente, utile, concludente și veridice, obținute în cauză.

Astfel, cu referire la părțile vătămate Nica D. și Nica C., instanța de apel a reținut că, probele descrise în pct. 5. al prezentei decizii denotă prin acțiunile criminale întreprinse de inculpați în privința bunurilor imobile ale acestora, care se pretinde a fi făcute cu acordul părților, caracterul infracțional și scopul de deposedare părților vătămate de bunurile ce le aparțineau cu drept de proprietate, făcând abuz de încrederea pe care le-a acordat-o.

Instanța de apel a conchis că, declarațiile martorilor Herța O., Botnar L., Hamuraru V., Cotun V., Marchitan M., Drăguțan R., Rotaru L., Munteanu Iv. și Gorbatiuc N., sunt în raport cu declarațiile părților-vătămate Nica C. și Nica D., aceste probe fiind pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, fiind veridice, care în cumul cu celelalte probe indicate mai sus dovedesc pe deplin vina inculpaților Mîță V. și Buga Gh., în comiterea infracțiunii de *escrocherie*.

Instanța a reiterat în special că, vina inculpaților Mîță V., Buga Gh. și Lelenco V. precum și intențiile criminale reale ale acestora, este demonstrată prin depozițiile martorului Rotaru L. care a declarat că, cunoaște de la Nica C. despre intenția de procurare a unui lot de teren lângă Primărie, la prețul de 150 000 euro și că, ultimul s-a adresat și la el cu rugămintea de a găsi pe cineva disponibil de a-l ajuta cu banii necesari, astfel era clar că, Nica C. intenționează de a-l procura pentru el. Tot Rotaru L., a mai menționat că fiind în ospeție la Nica C. a venit la el o persoană pe nume Buga Gh., din discuțiile lor a înțeles că, acesta vrea să-i restituie lui Nica C. apartamentele nr. 1 și nr. 2 din str. Ion Inculeț, deoarece acestea erau înregistrate formal după Buga Gh., dar *de facto* îi aparțineau lui Nica C., la ce, Buga Gh. a întocmit o recipisă ca garanție prin care confirma restituirea bunului, motivând că, el nu are intenția de a-i înșela dar de a le restitui toate bunurile imobile și anume apartamentele menționate.

Conținutul relațiilor existente cu imobilele indicate și anume faptul că acestea aparțineau real lui Nica C., iar în proprietatea inculpaților au fost înregistrate fictiv, se confirmă și prin declarațiile martorilor Cotun V., Hamuraru V., Marchitan M. și Drăguțan R.

Caracterul fictiv al tranzacției încheiate referitor la apartamentele nr. 3 și 2 din str. Ion Inculeț, precum și a lotului din or. Ialoveni este demonstrată și prin

depozițiile martorului Aficiuc I. care a menționat că, inițial bunurile erau înregistrate fictiv după ea, dar de fapt acestea aparțineau familiei Nica. Declarații analogice au fost relatate și de martorul Cotun V. Astfel, aceste declarații confirmă că, bunurile în realitate aparțineau familiei Nica, dar erau înscrise fictiv pe numele altor persoane. Mai mult decât atât, prin interceptarea din 20.11.2007, se demonstrează că, Mîță V. șantaja familia Nica, prin faptul, că dacă nu vor înscris bunurile pe ei vor merge la închisoare.

Instanța de apel a conchis că, inculpații au beneficiat de starea neprielnică în care se aflau părțile vătămate și impunerea opiniei referitoare la aflarea acestora din urmă în atenția organelor coercitive ale statului din cauza deținerii mai multor proprietăți, precum și de necesitatea privatizării și, respectiv, procurării unor terenuri, astfel, este cert că, inculpații au influențat prin înșelăciune opinia părților vătămate asupra problemelor pe care le aveau și le-au propus o posibilitate de soluționare a acestora prin înstrăinarea bunurilor, inculpații asumându-și în schimb anumite obligații pe care nu le-au îndeplinit și referitor la care - instanța de apel a dedus că, nici nu au putut fi realizate.

În circumstanțele descrise, instanța de apel a constatat că, instanța de fond nu a administrat corect probele acumulate în cadrul urmăririi penale și la examinarea cauzei, nu a luat în considerație înregistrările video-operative privind interceptarea comunicărilor dintre Mîță V., Buga Gh. și inspectorul superior PCE DCCO Catlabuga A., efectuate cu autorizația judecătorului de instrucție, care confirmă cert intenția învinuiților de a dobândi ilegal bunurile altei persoane.

Mai mult decât atât, prima instanță nu a ținut cont nici de faptul că, de către organul de urmărire penală au fost recunoscut în calitate de corp delict și facturile fiscale nr. SY 14922820 și SY 1492821, care confirmă incontestabil că, au fost eliberate pe numele lui Nica C. în calitate de cumpărător ca rezultat al cumpărării bunului imobil din or. Ialoveni, str. Basarabiei nr. 2, în aceste interceptări, inculpații confirmă că, ei au discutat fără aplicarea forței fizice și fără presiuni, precum prin acestea se confirmă că, inculpații îi propun lui Catlabuga A., suma de 10 000 euro, 27 000 euro și o altă sumă necunoscută, precum și imobilele lui Nica C. drept mită, pentru a nimici careva probe în scopul absolvirii de răspundere penală.

Din cele expuse mai sus, instanța de apel a dedus că, în acțiunile inculpaților Mîță V., Lelenco V. și Buga Gh. întrunesc elementele componentei infracțiunii de escrocherie prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal.

Concomitent, instanța de apel a conchis că, infracțiunile imputate inculpaților au fost comise de mai mult de două persoane, acestea fiind comise în proporții deosebit de mari, după cum această noțiune este reglementată de art. 126 Cod penal, valoarea prejudiciului cauzat depășind 5 000 de unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei.

La fel, instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului Mîță V. se încadrează și în semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 325 alin. (2) Cod penal.

Or, prin înregistrările audio și video privind interceptarea comunicărilor dintre Mîță V., Buga Gh. și inspectorul operativ PCE DCCO Catlabuga A., efectuate cu autorizația judecătorului de instrucție în temeiul art. 93 Cod de procedură penală, anexate la materialele cauzei (f.d.4, vol. IV), Mîță V. de mai multe ori i-a propus lui Catlabuga A. suma de 10 000 euro pentru a nimici careva probe din dosarul de urmărire penală, suma 27 000 euro precum și o altă sumă neconcretizată.

În speță realizarea acțiunilor criminale prin prisma unor acte juridice încheiate în formă autentică nu exclude caracterul infracțional al acțiunilor inculpaților, în condițiile în care infracțiunea de *escrocherie* incriminată acestora vizează anume această situație de fapt, iar în cazul dat părțile vătămate au acționat sub influența înșelăciunii manifestate în privința acestora de către inculpați, percepția părților vătămate referitoare la consecințele tranzacțiilor propuse acestora de către inculpați fiind alta decât cea exteriorizată de aceștia din urmă.

Astfel, existența actelor juridice nu denotă că, în speță raporturile vizate au caracter exclusiv civil, deoarece acest fapt nu înlătură latura penală din acțiunile inculpaților, în condițiile în care, actele juridice au fost încheiate sub influența *înșelăciunii* și al *abuzului de încredere*.

Trimiterile inculpaților la hotărârile judecătorești pronunțate referitor la actele juridice încheiate în privința imobilelor vizate în cauză, sunt eronate în condițiile în care acestea au fost pronunțate în proceduri contencioase civile, iar instanțele ce le-au examinat nu au suspus unui studiu judecătorec și nu au stabilit existența sau lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale vreunor infracțiuni. Viziunea legalității actelor juridice deduse soluționării instanțelor judecătorești civile

Instanța de apel a respins ca fiind nefondată poziția procedurală a inculpaților referitoare la faptul că, afirmațiile acestora înregistrate în interceptările anexate la cauză ar fi fost făcute sub influența unor substanțe stupefiante, deoarece la materialele dosarului lipsesc probe prin care s-ar confirma acest fapt, instanța reținând și faptul că declarațiile înregistrate sunt consecvente, explicite și consecutive, ceea ce exclude posibilitatea ca afirmațiile făcute de aceștia să fi fost consecința unei influențe.

La fel, și argumentele inculpaților referitoare la faptul eliberării procurilor pe numele acestora în vederea înstrăinării imobilelor ce aparțineau familiei Nica sunt eronate, deoarece acest fapt nu dovedește că, inculpații au acționat în interesul mandanților și că, le-ar fi transmis mijloacele bănești obținute în urma înstrăinării acestor bunuri, fapt ce confirmă odată în plus temeinicia învinuirii.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunilor, de persoana inculpaților Mîța V., Lelenco V. și Buga Gh., de circumstanțele cauzei, care atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepselor aplicate asupra vinovaților considerând că, corectarea și reeducarea acestora este posibilă și rațională cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

În continuare, instanța de apel examinând cauza a constatat că, de către părțile vătămate și reprezentanții acestora pe parcursul examinării cauzei au fost înaintate acțiuni civile, concretizate ulterior, fără însă, ca la materialele cauzei să fi fost acumulate suficiente probe pentru soluționarea incontestabilă în cadrul procedurii penale a pretențiilor înaintate, acțiunile civile fiind complexe ca urmare a solicitărilor de recunoaștere nulă a actelor juridice și restituirii în natură a bunurilor însușite.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, acestea urmează să fie admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, dat fiind faptul că soluționarea acțiunilor implică necesitatea amânării ședinței judiciare în vederea soluționării juste și multe-aspectuale a pretențiilor date, reieșind din prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite în principiu acțiunile civile ale părților vătămate Nica D., Nica C., Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia Ec., urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

11. Împotriva deciziei instanței de apel, declară recursuri ordinare inculpatul Buga Gh. și avocatul Bădilă V. în numele inculpaților, care invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței de achitare.

În motivarea recursurilor declarate recurenții invocă următoarele argumente:

- instanța de apel greșit a reținut în acțiunile lui Mîța V. componentele infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (5) și 325 alin. 2 lit. c) Cod penal;

- instanța de apel a dat o interpretare greșită și tendențioasă raporturilor juridice civile, preexistente între figuranți;

- în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești s-a stabilit că Mîța V. cu Nica C. în perioada anilor 2000 - 2007, au fost în relații bune și din mijloace financiare proprii a efectuat un șir de achiziții de bunuri imobile în raza mun. Chișinău;

- în ședință de judecată martorii: Marchitan, Herța și Cotun fiind audiați au declarat ca tranzacțiile de cumpărare-vânzare au fost încheiate cu Mîța V. și Lelenco V., careva pretenții față de ei nu au;

- pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit că atât Mîță V. cât și Lelenco V. erau persoane cu un statut financiar satisfăcător, astfel, în speță nu se poate vorbi despre o eventuală *"situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției și lipsa unei activități aducătoare de beneficii"*;

- de către partea acuzării nu a fost demonstrată *intenția* inculpaților de deposedare a lui Nica C. de careva bunuri imobile ori sume bănești, deoarece o asemenea intenție nu ar fi existat;

- inculpatul Mîță V. a cumpărat în perioada anilor 2004 - 2007, mai multe bunuri imobile la preț de piață de la diferite persoane fizice, pe care nu le-a înstrăinat;

- instanța de apel a dat o apreciere unilaterală și contradictorie situației de fapt constatate prin cercetarea nemijlocită a probatoriului acumulat și administrat în cadrul cercetărilor judecătorești, astfel că nu a făcut o analiză a declarațiilor lui Mîță V.;

- cu referire la episoadele de învinuire a inculpaților privind însușirea: - terenurilor cu suprafața de 0.2555 ha și 0.3143 ha; - apartamentelor nr. 1 și nr. 2 din str. Ion Inculeț, mun. Chișinău; - apartamentelor nr. 4 și 5 din str. Chițcani, 17, mun. Chișinău (care anterior a aparținut membrilor familiei Marchitan) și str. Constructorilor, 43, mun. Chișinău (fosta proprietate a lui Herța M.); - apartamentului nr. 36 din str. Cuza-Vodă, 25/2, mun. Chișinău, a cărui proprietar a fost partea vătămată Andreeva G.; - apartamentului din str. Suceava, 110, ap. 50, mun. Chișinău, de către Mîță V. și Buga Gh.; - apartamentului nr. 285 din bd. Dacia, 50, mun. Chișinău, în toate cazurile menționate între inculpați și părțile vătămate au fost încheiate contracte de vânzare - cumpărare în fața notarului, părțile exprimându-și liberul acord privind vânzarea și cumpărarea mobilurilor nominalizate din care motiv aceste relații țin de *raporturi civile*, iar inculpații urmează a fi achitați pe aceste capete de învinuire;

- argumentele expuse de instanța de apel, precum că tranzacțiile s-ar fi făcut fără știrea proprietarilor, sunt combătute atât de actele autentice care au fost anexate la materialele cauzei cât și de o serie de prezumții legale;

- argumentul precum că tranzacțiile s-ar fi operat la condiții de preț diminuat, nu poate fi invocat în fundamentarea unei sentințe de condamnare din moment ce niciunul din participanții la tranzacție nu a cerut anularea tranzacțiilor pe teme de leziune sau ca fictivă, deși nu au existat impedimente în acest sens;

- din cuprinsul deciziei instanței de apel, lipsește trimiterea la careva probe concrete, examinate nemijlocit în cadrul cercetării judecătorești, care ar demonstra calitatea de proprietari a lui Nica D. și Nica C. asupra bunurilor pretinse că ar fi deposedați ilegal, sau această situație de fapt nu se atestă și nu se probează cu careva înregistrări din Registrul Bunurilor imobile ale OCT;

- vinovăția lui Mîță V. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, nu a fost dovedită și ultimul urmează a fi achitat din motivul că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate, or în cadrul ședinței de judecată această acuzație nu și-a găsit confirmare;

- partea vătămată Andreeva L. pe parcursul urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în fond și apel în repetate rânduri și-a modificat declarațiile;

- instanța de apel nu s-a expus asupra încălcărilor de procedură care au fost invocate de partea apărării, or după restituirea organului de urmărire penală a cauzei penale de învinuire a lui Mîța V. în baza art. 195 Cod penal, pentru conexare într-o singură procedură cu altă cauză, intentată în baza art. 325 Cod penal, acuzatorul de stat nu a respectat prescripțiile art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală și nu a restituit instanței cauza în termenul stabilit;

- acuzatorul de stat a solicitat condamnarea inculpaților Mîță V., Lelenco V. și Buga Gh. cu încălcarea exigențele expuse în pct. 14. din HP CSJ nr. 11 din 24.12.2010, *cu privire la practica aplicării legislației pentru asigurarea dreptului la apărare a bănuțitului, învinuitului, inculpatului și condamnatului în procedura penală, "Urmărirea penală nu poate fi finisată, iar învinuitul nu poate fi judecat fără înaintarea acușării"*;

- potrivit pct. 8 al deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07.05.2013 (cauza nr. 4-1ril-1/2013), în cazurile de încălcare a regulilor de competență, instanțele de judecată care au pronunțat soluții de încetare a procesului penal, au făcut trimitere la prevederile art. 251 Cod de procedură penală, invocând încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale și, în special, alin. (2);

- reieșind din faptul că inculpatul Mîța V., vizibil are dereglări psihiatrice, posibil mintale, în conformitate cu art. 143 alin. (3) Cod de procedură penală, se confirmă faptul efectuării unei expertizei;

11.1. - încheierea instanței de apel din 11 mai 2016, privind scoaterea bunurilor de sub sechestru este ilegală, emisă cu încălcare egalității, dreptății, caracterului personal și aplicarea eronată a normelor de drept material, fiind interpretat în mod eronat dreptul de proprietate;

- potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, eliberat de ÎS "Cadastru", inculpații Mîța V., Lelenco V. și Buga Gh. sunt proprietarii imobilelor litigioase;

- instanțele inferioare eronat au interpretat situația în care s-a admis repunerea părților în situația inițială.

11.2. Asupra recursurilor ordinare declarate au depus referință părțile vătămate: Nica C., Nica D., Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia E., care au solicitat respingerea acestora ca inadmisibile și menținerea în vigoare a deciziei contestate.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia, în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursului, recurenții invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totodată semnalând și pct. 16) a aceleiași norme procesual penale, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursuri, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile declarate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în pct. 9. al prezentei decizii.

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței de achitare și pronunțării unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților.

Ținând seama de aceste prevederi, instanța de recurs, menționează că din conținutul deciziei rezultă, că instanța de apel corect a constatat fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunilor de către inculpații Mîță V., Lelenco V. și Buga Gh., descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivându-și detaliat și clar concluzia de vinovăție a acestora.

Prin urmare, Colegiul penal reține, că instanța de apel a verificat și apreciat probele în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală și conducându-se de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, a ținut cont de indicațiile date de instanța de recurs prin decizia 19.11.2013 (*expuse în pct. 8. al prezentei decizii*) și a stabilit toate aspectele de fapt și de drept, astfel corect ajungând la concluzia cu privire la vinovăția inculpaților Lelenco V. și Buga Gh. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, iar lui Mîță V. în baza art. 190 alin. (5), 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari, precum și coruperea activă, adică, promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, în proporții mari.*

Astfel, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către avocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Cu privire la alegațiile recurentului ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, Colegiul penal notează, că este incident atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde *elementelor constitutive ale infracțiunii*, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În prezenta cauză deferită, sub aspectul prezenței temeiului pentru recurs specificat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurenții invocă acel fapt că, în speță ar lipsi *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, care le este incriminată inculpaților Mîță V., Lelenco V. și Buga Gh., adică *intenția*, deoarece între ultimii și părțile vătămate ar exista relații civile.

În acest context, opozabil celor enunțate de recurenți, Colegiul penal menționează, că în acțiunile ce se incriminează inculpaților în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, se regăsesc elementele constitutive a infracțiunii respective și,

anume *escrocheria*, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de *intenție directă*. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - *a scopului de cupiditate*.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca *escrocherie* doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Raportând prevederile legiuitorului la circumstanțele speței, Colegiul penal reține că, deși inculpații susțin unanim că, nu au avut *intenția* de a înșela părțile vătămate Nica D., Nica C., Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia E., înaintând versiunea potrivit căreia, părților vătămate Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia E. le-au achitat valoarea apartamentelor încheind cu acestea contracte de vânzare-cumpărare, această versiune este combătută prin probele anexate la materialele cauzei.

12.1. Astfel, cu referire la părțile vătămate Nica D. și Nica C., instanța de recurs reține că, probele descrise în *pct. 5 al prezentei decizii*, denotă prin acțiunile criminale întreprinse de inculpați în privința bunurilor imobile ale acestora, care se pretinde a fi făcute cu acordul părților, caracterul infracțional și scopul de deposedare a părților vătămate de bunurile ce le aparțineau cu drept de proprietate, făcând abuz de încrederea pe care le-au acordat-o.

Colegiul penal conchide că, declarațiile martorilor Herța O. (f.d. 138, vol. I); Botnaru L. (f.d. 10, 11, vol. VI); Cotun V. (f.d. 111A-112, vol. VIII); Hamuraru V. (f.d. 195, 196, vol. VII, f.d. 111A-112, vol. VIII); Marchitan M. (f.d. 197, 198, vol. VII); Drăguțan R. (f.d. 199, 200, vol. VII); Rotaru L. (f.d. 333-335, vol. VI); Munteanu Iv. și Gorbatiuc N., sunt în raport cu declarațiile părților-vătămate Nica C. și Nica D., aceste probe fiind pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele și în cumul cu celelalte probe indicate mai sus dovedesc pe deplin vina inculpaților Mîță V. și Buga Gh., în comiterea infracțiunii de *escrocherie*.

Conținutul relațiilor existente asupra imobilelor: ap. 1 și 2 din str. Ion Inculeț, 3, mun. Chișinău și anume faptul că acestea aparțineau real lui Nica C., iar în proprietatea inculpaților au fost înregistrate fictiv, se confirmă și prin declarațiile martorilor Cotun V., Hamuraru V., Marchitan M. și Drăguțan R.

Caracterul fictiv al tranzacției încheiate referitor la apartamentele nr. 3 și 2 din str. Ion Inculeț, mun. Chișinău, precum și a lotului din or. Ialoveni este demonstrată și prin depozițiile martorului Aficiuc I. care a declarat că, inițial bunurile erau înregistrate fictiv după ea, dar de fapt acestea aparțineau familiei Nica. Declarații analogice au fost relatate și de martorul Cotun V. Astfel, aceste declarații confirmă că, bunurile în realitate aparțineau familiei Nica, dar erau înscrise fictiv pe numele altor persoane. Mai mult decât atât, prin interceptarea

din 20.11.2007 (f.d. 10-18, vol. IV), se demonstrează că, Mîță V. șantaja familia Nica, prin faptul că, dacă nu vor înscrie bunurile pe ei vor merge la închisoare.

Din declarațiile martorilor nominalizați și materialul probator acumulat și descris în *pct. 5 al prezentei decizii*, reiese cert că, în perioada corespunzătoare între părțile vătămate și inculpați au avut loc anumite tranzacții prin care patrimoniul părților vătămate a fost transferat benevol în proprietatea inculpaților, acestea fiind generate de încrederea pe care o aveau părțile vătămate față de inculpați, încredere ce a fost determinată pentru realizarea transferurilor de proprietate, iar necesitatea încheierii acestor tranzacții a fost inducerea de către inculpați a părților vătămate în eroare prin înșelăciune. Mai mult decât atât, inculpații au beneficiat de starea neprielnică în care se aflau părțile vătămate și *impunerea opiniei* referitoare la aflarea acestora din urmă în atenția organelor coercitive ale statului din cauza deținerii mai multor proprietăți, precum și de necesitatea privatizării și, respectiv, procurării unor terenuri, astfel, este cert că, inculpații au influențat prin înșelăciune opinia părților vătămate asupra problemelor pe care le aveau și le-au propus o posibilitate de soluționare a acestora prin înstrăinarea bunurilor, inculpații asumându-și în schimb anumite obligații pe care nu le-au îndeplinit și referitor la care, nici nu puteau fi realizate.

La fel, Colegiul penal reiterează că, cele indicate se confirmă și prin înregistrările comunicărilor dintre colaboratorul de poliție Catlabuga A. cu Nica C. și Buga Gh., efectuate în baza autorizației judecătorului de instrucție, care se conțin pe CD-ul nr. 975 și nr. 992, în cadrul cărora aceștia se expun asupra faptelor de *însușire prin escrocherie* a bunurilor ce aparțineau lui Nica C. (f.d. 79-90, vol. VI).

În interceptarea din 20.11.2007, sunt indicate declarațiile lui Mîță V. în care acesta menționează că, este gata să-i restituie lui Nica C., circa 50% din bunurile pe care le-a însușit ilegal de la acesta, cu condiția de a nu merge la închisoare (f.d. 124, vol. III), fapt ce confirmă, veridicitatea acuzațiilor înaintate de către organul de urmărire penală.

Prin declarațiile martorului Dogot T. se confirmă că, fabrica de beton armat din or. Ialoveni, a fost procurată de către Nica C., întrucât anume acesta i-a transmis personal suma de 45 000 euro, iar la notar a rugat-o să înregistreze drepturile pe numele lui Mîță V., care i-a mai transmis suma de 30 000 euro, fără 1 000 euro, pentru care i-a eliberat recipisă. Mai mult, Mîță V. a recunoscut în fața notarului că, suma de 31 000 euro i-a fost transmisă de Nica C. De asemenea, toate negocierile de procurare a bunului le-a dus cu Nica C., care se comporta ca un cumpărător de fapt și de drept, iar Mîță V. prezentându-se doar la notar. Tot acest martor, Dogot T. a menționat că, la ceva timp după încheierea tranzacției, Mîță V. a rugat-o să se adreseze în judecată pentru încasarea sumei indicate în recipisă și să aplice sechestru pe imobil, însă ea a refuzat (f.d. 197, vol. I).

Pe acest episod, cele relatate de martorului Dogot T. sun confirmate prin

declarațiile martorilor: Dogot Gr., Garabajiu I., Gorbatiuc N. și Soloviov Vl., care confirmă modalitatea și schema procurării fabricii de beton.

Cu referire la episodul menționat, însăși inculpatul Buga Gh. a recunoscut că, Mîță V. i-a comunicat că, fabrica de beton este înregistrată temporar pe numele său, dar de fapt aparține lui Nica C., la fel ca și apartamentele din str. Ion Inculeț, mun. Chișinău și imobilul din str. Constructorilor, 43, mun. Chișinău, iar ulterior Mîță V. recunoaște că, l-a lovit pe Nica C., iar acesta i-ar fi zis să-i întoarcă bunurile (f.d. 251, vol. III).

În continuare, Colegiul penal apreciază și declarațiile martorului Garabajiu I., prin care se probează, că apartamentele nr. 4 și 5 din str. Chițcani, 17, mun. Chișinău aparțin, de fapt, familiei Nica, deoarece martorul a locuit acolo cu permisiunea lui Nica C. până la finalizarea construcției proprii casei și tot ultimul i-a comunicat ulterior că, ar intenționa să înregistreze aceste apartamente pe numele lui Mîță V. pentru a obține mai ușor autorizația de construcție, însă acestea urmează să rămână în posesia lui, circumstanțe care se confirmă și prin declarațiile lui Marchitan M. (f.d. 99, vol. II), potrivit cărora, cumpărător al imobilului din str. Chițcani, 17, mun. Chișinău, este Nica C., cu care au fost purtate tratativele de vânzare-cumpărare și de la care a preluat banii, dar acesta a solicitat înscrierea imobilului pe numele lui Mîță V.

Vinovăția inculpaților de comiterea celor incriminate este demonstrată evident și prin declarațiile lui Lelenco V., prin care acesta recunoaște că, "(...) contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor din or. Ialoveni sunt fictive, fiind doar o garanție (...)"(f.d. 248, vol. III), astfel încât se demonstrează că, la întocmirea tranzacțiilor inculpații au mizat pe încrederea pe care o avea Nica C. față de aceștia, în vederea dobândirii bunurilor în proprietatea acestora.

Instanța de recurs apreciază ca fiind probat și faptul transmiterii de către Nica C. a sumei de 27 000 euro, inculpaților Mîță V. și Buga Gh. pentru procurarea pretinsului "lot de lângă Circ", fapt recunoscut în nenumărate rânduri chiar de către aceștia. Mai mult, referitor la terenurile ce urmau a fi procurate pe numele lui Mîță V. de către Nica C. la prețul de 150 000 euro, inculpatul a menționat că, un asemenea lot nu exista și nici nu ar fi existat, întrucât în calitate de vânzător la discuții cu Nica C., a adus un actor de teatru. Acest fapt este confirmat prin procesul-verbal din 18.07.2007, privind interceptarea comunicărilor și imaginilor dintre Mîță V. și inspectorul superior PCE al DCCO Catlabuga A., în care se confirmă însușirea prin *escrocherie* a bunurilor lui Nica C. (f.d. 127, vol. I).

Tot declarațiile părților vătămate Nica C. și Nica D., precum și ale martorilor: Herța O., Botnar L., Hamuraru V., Cotun V., Marchitan M., Drăguțan R., Rotam L., Munteanu Iv. și Gorbatiuc N., coroborate cu probele descris în *pct. 5. al prezentei decizii*, combat argumentele inculpaților Mîță V. și Buga Gh. precum că, dâșii n-au săvârșit dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin

înșelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, materialul probator confirmă că, inculpatul Mîță V., în comun cu Buga Gh., folosindu-se de încrederea lui Nica C. și Nica D., au dobândit fraudulos dreptul de proprietate asupra apartamentelor nr. 4 și 5 de pe str. Chițcani, 17, mun. Chișinău, procurat de către Nica C. de la Marchitan M. în anul 2001 la prețul de 4 000 dolari, fără întocmirea contractului de vânzare-cumpărare, estimat în momentul tranzacției la suma de 50 000 euro, ceea ce constituia suma de 844 500 lei și casa de pe str. Constructorilor, 43, cumpărată de la Herța M. la prețul de 23 000 euro, echivalent la momentul tranzacției cu suma de 388 470 lei, determinându-l fraudulos pe Nica C. să accepte încheierea contractelor de donație de către proprietarii imobilelor pe numele lui Mîță V., neachitând pentru acestea careva sume bănești, prin ce i-au cauzat ultimului un prejudiciu în proporții deosebit de mari, în sumă de 3 865 400 lei (834 480 lei+830 000 lei+453 600 lei+16 500 lei+10 473 lei+118 650 lei+368 727 lei+844 500 lei+388 470 lei).

La fel aceste declarații confirmă și faptul că, Mîță V., în comun acord cu Lelenco V. și Buga Gh., în luna mai 2007, urmărind dobândirea bunurilor ce aparțineau ultimului, invocând punerea în gaj contra sumei de 150 000 euro ce urma a fi împrumutată de la Lelenco V. și necesară pentru procurarea unui imobil, au determinat partea vătămată, prin înșelăciune și abuz de încredere, de a încheia contract de vânzare-cumpărare cu Lelenco V. a două terenuri de pământ situate în or. Ialoveni, aflate în proprietatea lui Nica C. și anume: terenul cu suprafața de 0,2555 ha la prețul de 50 000 euro, ceea ce constituia la data încheierii contractului suma de 834 480 lei, înregistrat la OCT Ialoveni cu număr cadastral 5501203089 și terenul cu suprafața de 0,3143 la prețul de 50 000 euro, ceea ce constituia la data încheierii contractului suma de 830 000 lei, înregistrat la OCT Ialoveni cu număr cadastral 5501203364, fără a-i transmite acestuia suma de 100 000 euro în rezultatul tranzacției, comunicându-i că, suma dată urmează să fie transmisă unei persoane cu funcții de răspundere din cadrul Primăriei mun. Chișinău pentru procurarea pe numele lui Nica C. a unui lot de pământ situat pe str. Calea Basarabiei, mun. Chișinău, în regiunea Circului, însușit astfel fraudulos dreptul de proprietate asupra terenurilor nominalizate. Tot în aceeași perioadă, la 21.06.2007, invocând același motiv - cumpărarea imobilului pentru Nica C. prin înșelăciune și abuz de încredere, Mîță V., în comun cu Lelenco V. și Buga Gh., l-au determinat pe Nica C. să transmită bani în sumă de 27 000 euro, ceea ce constituia la acel moment suma de 453 600 lei, sub pretextul că, suma nominalizată a fost cerută de către persoana cu funcții de răspundere din cadrul Primăriei mun. Chișinău pentru lotul de pământ ce urma a fi procurat pentru Nica C.

12.2. Cu referire la episodul în privința părților vătămate Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia Ec., Colegiul penal conchide că, declarațiile acestora, confirmate prin declarațiile martorilor Romanov V., Ionțev A. și Gubadov I. dar și declarațiile lui Nica C. și celelalte probe indicate și descris în *pct. 5 al prezentei decizii*, corespund adevărului, aceste probe fiind pertinente, concludente, utile și veridice.

Astfel, probele anexate la dosar confirmă acel fapt, că inculpații, folosindu-se de încrederea acordată de către Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia Ec., au însușit dreptul de proprietate asupra apartamentelor aflate în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă 25/5, ap. 36, cu suprafața de 70,00 m², la un preț diminuat de 314 693 lei, bd. Dacia 50, nr. 283, cu suprafața totală de 107,5 m², la un preț diminuat de 20 000 dolari SUA și cel din str. Suceava, 110, ap. 50, cu suprafața de 61,4 m², la un preț diminuat de 250 000 lei, cauzându-le un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Vinovăția lui Buga Gh. la însușirea ilegală a ap. 36 din str. Cuza Vodă, 25/5, mun. Chișinău, rezultă și din faptul că, acesta a fost direct implicat la încheierea contractului corespunzător de vânzare-cumpărare cu BC "FinComBank" SA și că a fost persoana de legătură care a plasat anunțul în ziarul "Makler", despre acordarea asistenței financiare.

Aceste concluzii sunt confirmate și prin declarațiile martorului Romanov V., fost angajat al BC "FinComBank" SA potrivit căroră, scopul urmărit de Andreeva L. la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului cu Buga Gh. era stingerea creditului față de bancă și nu înstrăinarea imobilului (f.d. 181-182, vol. XI; f.d. 43, vol. XII), circumstanță ce denotă cert că această tranzacție nu era, de fapt, una de vânzare-cumpărare, scopul acesteia fiind asigurarea împrumutului acordat de inculpat în vederea stingerii creditului, fapt confirmat prin aceea că, valoarea contractului a fost echivalentă restanței la credit și nu valorii de piață a imobilului.

Faptul că inculpații au acționat de fiecare dată în mod similar, denotă cert că, acțiunile lor aveau un *scop* comun bine-determinat, altul decât dobândirea clasică a *dreptului de proprietate* asupra imobilelor, caracterul infracțional al acțiunilor acestora constând în aceea că, beneficiind de situația precară în care se aflau părțile vătămate, le insuflau prin înșelăciune, o modalitate de soluționare a acesteia, realizarea căreia o cereau nu pe calea legală de asigurare a creanțelor - ipoteca, ci vânzarea-cumpărarea imobilelor pe care o identificau în fața persoanelor vătămate ca fiind o modalitate de gaj în schimbul promisiunii de a stinge datoriile părților vătămate față de terți, obligație pe care nu o realizau într-un final.

Prin urmare, dobândirea dreptului de proprietate asupra imobilelor părților vătămate la un preț vădit diminuat și contrar intereselor legitime ale acestora din urmă, denotă *intențiile criminale* ale inculpaților de dobândire în

proprietate a imobilelor la un preț excesiv de redus în scopul înstrăinării ulterioare a acestora și obținerii astfel, a unui venit în detrimentul intereselor părților vătămate.

În continuare, Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiată afirmația recurenților precum că, înstrăinarea bunurilor vizate în cauză au fost efectuate în baza contractelor de vânzare-cumpărare, or, încheierea contractelor menționate au conferit acea *tentă de legalitate* și au asigurat o "*acoperire juridică*" actului de transmitere a bunurilor (*banilor, apartamentelor, terenurilor de pământ, fabrica de beton armat*), din sfera de stăpânire a părților vătămate în sfera de stăpânire a inculpaților.

Tot în acest context se remarcă că, în speță realizarea acțiunilor criminale prin prisma unor acte juridice încheiate în formă autentică nu exclude caracterul infracțional al acțiunilor inculpaților, în condițiile în care infracțiunea de *escrocherie* incriminată acestora vizează anume această *situație de fapt*, iar în cazul dat părțile vătămate au acționat sub influența înșelăciunii manifestate în privința lor de către inculpați, percepția părților vătămate referitoare la consecințele tranzacțiilor propuse fiind alta decât cea exteriorizată de către inculpați.

Prin urmare, manifestarea voinței de către părțile vătămate la încheierea actelor juridice corespunzătoare nu este determinată în speță pentru a constata lipsa în acțiunile inculpaților a caracterului infracțional al acțiunilor, deoarece unul din elementele escrocheriei constă anume în faptul că, victimele acestei infracțiuni acționează de bună-voie, dar sub influența erorii generate de atitudinea înșelătoare a făptuitorilor sau de abuzarea de către aceștia din urmă de încrederea din partea victimelor.

Astfel, existența actelor juridice nu denotă că, în speță raporturile vizate au caracter *exclusiv civil*, deoarece acest fapt nu înlătură latura penală din acțiunile inculpaților, în condițiile în care, actele juridice au fost încheiate sub influența înșelăciunii și al abuzului de încredere.

Faptul că, apartamentele nr. 4 și 5 din str. Chițcani, 17, mun. Chișinău și din str. Constructorilor, 43, mun. Chișinău, au fost înstrăinate în beneficiul inculpaților prin contracte de donație nu exclude temeinicia învinuirii aduse în condițiile în care donația are, potrivit dispozițiilor art. 827 alin. (1) Cod civil *caracter neoneris*, astfel încât reducerea de către părțile vătămate a patrimoniului acestora în beneficiul inculpaților în baza contractelor cu titlu gratuit denotă că, donatorii au acționat sub influența unei percepții înșelătoare. Faptul că, procedura de încheiere a contractelor de donație este mai simplă în raport cu procedura încheierii contractelor de vânzare-cumpărare nu justifică inculpații și nu dovedește că, aceștia au acționat în limitele legii în condițiile în care, potrivit circumstanțelor cauzei, acestea sunt acte juridice simulate în temeiul art. 221 Cod civil, iar dovada că, inculpații ar fi achitat o compensație echitabilă părților vătămate pentru dobândirea drepturilor asupra bunurilor ce fac obiectul acestor

tranzacții nu au fost identificate.

Admițând faptul că, inițial între părți au existat niște acorduri civile, însă ca urmare a comportamentului viclean al inculpaților, care prin înșelăciune și abuz de încredere au intrat în posesia mai multor bunurilor ale părților vătămate, asemenea "acorduri" întrunesc elementele infracțiunii de *escrocherie*.

Limita între un *acord civil* și o *componentă de infracțiune* este *latura subiectivă*, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin *buna-credință* a părților, iar în cazul *escrocheriei* este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune.

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport - relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-credință de potențialul escroc la realizarea rezoluției infracționale.

Lipsa *intenției* infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune *excluderea* posibilității trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului.

Așadar, analizând acțiunile inculpaților, Colegiul conchide că aceștia, acționând după un plan bine determinat, exploatând rapoartele de încredere constituite anterior între ei și viitoarele victime, sub diferite pretexte - *dezvoltarea afacerii; punerea în gaj contra unor sume bănești; împrumuturi; influențarea unor persoane cu funcții de răspundere; facilitarea privatizării unor terenuri; soluționarea unor chestiuni cu organele de drept etc.*, exercitând o influență psihică asupra conștiinței și voinței acestora, prin intermediul înșelăciunii, i-au determinat pe: Nica C., Nica D., Andreeva L., Andreeva G. și Brodețcaia E. să li se transmită benevol în posesie mai multe bunuri (*banii, apartamente, terenuri de pământ, fabrica de beton armat*), eronat considerând că sunt în drept de a le primi.

12.3. Reieșind din baza factologică expusă mai sus, Colegiul penal conchide că corect instanța de apel a dispus condamnarea lui Mîță V. în baza art. 325 alin. (2) Cod penal, mai mult, instanța de recurs se realizează celor expuse în partea descriptivă a deciziei atacate în vederea motivării acestei soluții, iar criticele părții apărării privitor la lipsa elementele constitutive ale infracțiunii imputate, sunt vădit neîntemeiate.

Astfel, Colegiul penal reține că, prin înregistrările audio și video privind interceptarea comunicărilor dintre Mîță V., Buga Gh. și inspectorul operativ PCE DCCO Catlabuga A., efectuate cu autorizația judecătorului de instrucție în temeiul art. 93 Cod de procedură penală, anexate la materialele cauzei (f.d. 4, vol. IV), Mîță V. de mai multe ori i-a propus lui Catlabuga A. suma de 10 000 euro pentru a nimici careva probe din dosarul de urmărire penală, suma 27 000 euro precum și o altă sumă neconcretizată.

Prin urmare, contrar poziției susținute de partea apărării, la dosar sunt anexate suficiente probe ce dovedesc comiterea de către Mîță V. a infracțiunii de *corupere activă, latura obiectivă*, manifestată în cazul dat prin, săvârșirea a cel

puțin a unei acțiuni prevăzute de această normă, în speță prin înaintarea *ofertei de bani și avantaje patrimoniale* în forma împrumutării cu imobile ale persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organului de urmărire penală, pentru ca acestea să îndeplinească acțiuni de distrugere a probelor, acțiune contrară obligațiilor de serviciu ale acestor persoane în scopul eschivării de la răspunderea penală.

În cazul dat, din probele nominalizate reiese indubitabil că, inculpatul Mîța V. a acționat cu *intenție directă*, oferta înaintată de acesta dovedind indiscutabil că, el își dădea seama de obiectul promisiunii sale de a oferi unei persoane cu funcții de răspundere a mijloacelor bănești și a altor avantaje și dorește producerea urmărilor periculoase pentru buna desfășurare a activității organului de urmărire penală în forma distrugerii probelor în vederea eschivării de răspundere penală, infracțiunea imputată lui Mîța V. fiind consumată integral în momentul în care acesta, în calitate de făptuitor, a înaintat oferta, a promis plata sumelor și avantajelor indicate mai sus.

12.4. Cu referire la starea de sănătate a inculpatului Mîța V., precum și la solicitarea părții apărării privind numirea unei expertize medicale în sensul dat, instanța de recurs conchide că, necesitatea efectuării acesteia urma a fi probată.

Potrivit materialelor cauzei se constată că, într-adevăr inculpatul a fost consultat de neurolog. Concomitent însă, instanța de apel prin încheierea din 03.06.2015, cu referire la demersul apărării din 23.07.2015, privind numirea expertizei psihiatrico-psihologică, a reținut că, "(...) în datele medicale nu s-a făcut niciodată trimitere la necesitatea consultării unui psihiatru or, inculpatul nu suferă de careva ala psihică care i-ar afecta capacitățile mintale. Mai mult ca atât, în extrasul menționat este indicat statutul neurologic al pacientului Mîța V. - conștient, orientat, critica păstrată, labil emoțional (f.d. 235, vol. XIII), nefiind făcute careva mențiuni ale medicilor care ar putea pune la îndoială starea psihică și fizică a inculpatului" (f.d. 72-75, XIV).

Prin urmare, în cauza deferită, nu poate fi vorba despre dispunerea efectuării unor *expertize psihologice, psihiatrice ori psihologo-psihiatrice complexe* pentru clarificarea chestiunii privind starea lui psihică și capacitatea de a înțelege circumstanțele cauzei, or la etapa urmăririi penale, precum și examinării prezentei cauze în instanțele de fond și recurs, careva îndoieli referitor la starea responsabilitate a inculpatului Mîța V., nu au apărut, iar potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, prevede că, *expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea stării psihice și fizice a bănuیتului, învinuitului, inculpatului - în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal.*

12.5. Totodată, Colegiul penal consideră neîntemeiat și argumentul apărării în ce privește încălcarea de către organul de urmărire penală a

prevederilor art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală, asupra cărora instanța de apel nu s-ar fi expus.

În acest context, se invocă că nici inculpații Mîța V. și Lelenco V., nici apărătorii care i-au asistat în cadrul urmăririi penale, nu au contestat la faza respectivă ordonanța de punere sub învinuire, la care fac trimitere recurenții, în sensul încălcării prevederilor art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală, dar se invocă aceste motive abia la etapa examinării cauzei în apel, prin urmare se prezumă că inculpații Mîța V. și Lelenco V., precum și apărătorii lor au fost de acord cu situația procedurală creată la faza de urmărire penală și, reieșind din prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, au pierdut dreptul să conteste aceste circumstanțe în instanțele de judecată.

Astfel, toate acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în conformitate cu prevederile Codul de procedură penală, mai mult, aceste acțiuni nu au fost atacate în modul stabilit, în momentul în care s-ar fi presupus că au fost efectuate cu grave încălcări.

Prin urmare, *pct. 8 al deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2013 (cauza nr. 4-1ril-1/2013)*, la care fac referire recurenții în speță nu este aplicabil, deoarece a avut ca obiect de discuție alte circumstanțe decât cele existente în prezenta cauză.

12.6. Verificând în continuare alegațiile apărării cu referire la recursul declarat împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 11 mai 2016, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

Colegiul penal specifică că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia despre necesitatea ridicării sechestrului aplicat asupra apartamentelor: nr. 36, din str. Cuza Vodă, 25/5, mun. Chișinău; nr. 1 și 2, din str. Ion Inculeț, 3, mun. Chișinău și terenurilor pentru construcții cu suprafețele de 0,2555 ha și 0,3143 ha, situate în or. Ialoveni, or, motivele care au stat la baza aplicării măsurilor asigurătorii au decăzut, iar prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04.03.2016, au fost declarate nule contractele de vânzare-cumpărare încheiate între inculpați și părțile, cu repunerea părților în situația inițială (f.d. 33, 34, vol. XVI) .

Astfel, părțile vătămate au fost repuse în poziția inițială, existentă până la comiterea infracțiunilor de către inculpații Lelenco V., Mîța V. și Buga Gh., prin comiterea cărora, părțile vătămate au fost deposedate de bunurile imobile ce le aparțineau legal.

12.7. În ce privește criticele formulate de recurenți, enunțate la *pct. 11 al prezentei decizii*, prin care se susține că inculpații Mîța V., Lelenco V. și Buga Gh. nu se fac vinovați de săvârșirea infracțiunii incriminate, acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și cărora instanța de apel le-a

dat o motivare corespunzătoare, argumentată în decizia adoptată, soluție pe care instanța de recurs o susține pe deplin și, având în vedere și faptul că verificând decizia atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursurile declarate sunt vădit neîntemeiate.

La fel, Colegiul penal, menționează că recurenții își motivează recursurile prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticele formulate de recurenți nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate ca fiind ilegală.

Referindu-se la celelalte motive invocate de recurenți și descrise în *pct. 11. al acestei decizii*, Colegiul penal nu le consideră relevante și ele urmează a fi respinse din motivele expuse supra, reieșind din faptul că există un cumul de probe legal administrate și examinate în direct de instanța de apel, care incontestabil confirmă vina inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate, iar pedepsele aplicate se încadrează în limitele legii penale.

În concluzie, instanța de recurs menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate de recurenți și prin urmare se impune inadmisibilitatea recursurilor declarate.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Buga Gheorghii și avocatul Bădilă Valentina în numele inculpaților Mîță Vasile și Lelenco Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și încheierii din 11 mai 2016, în cauza penală în privința lui *Mîță Vasile Ion, Lelenco Valeriu Dumitru și Buga Gheorghii Vasile*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 decembrie 2016.

Președinte
Judecătorii

Constantin Alerguș
Liliana Catan
Iurie Bejenaru